

LESŁAW DRESZER

Szacunek bieżącego przyrostu miąższości grubizny drzewostanów państwowego gospodarstwa leśnego

Тексація текущего прироста объема древостоев государственного лесного фонда

Estimation of Stand-Timber-Volume Current Increment in National Forest Estate

Wielkość bieżącego przyrostu miąższości grubizny drzewostanów państwowego gospodarstwa leśnego ma znaczenie jako wskaźnik produkcji biologicznej a ponadto wskazuje on perspektywy przyszłego stanu drzewostanów.

T. Trampler opublikował w nr 3/1960 „Sylwana” szacunkowe obliczenie tego przyrostu w wysokości 3,2 m³ na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej, co odpowiada 18,4 mln m³ dla całego pgl.

Szacując bieżący przyrost miąższości na podstawie zamożności poszczególnych klas wieku i wskaźników wydajności cięć pielęgnacyjnych, dostajemy liczbę bardzo zbliżoną, mianowicie 18,7 mln m³. Szacunek ten przedstawia tabela, w której określono początkową i końcową miąższość grubizny poszczególnych klas wieku na podstawie przebiegu krzywej wykreślonej z ich średnich miąższości i wieku.

Różnice z końcowych i początkowych miąższości podzielone przez liczby lat okresu (20) dają roczny przyrost bieżący główny, bez przyrostu miąższości drzew usuwanych.

Zgodnie ze wzorem na przyrost bieżący całkowity: „przyrost = miąższość końcowa – miąższość początkowa + miąższość drzew ustępujących” – należy oszacować dla każdej klasy wieku średnią roczną miąższość drzew usuwanych w cięciach pielęgnacyjnych i normalnych cięciach sanitarnych (usuwanie posuszu).

Wielkość tę wyliczono na podstawie wydajności cięć pielęgnacyjnych, wg rewizji użytkowania przedrębego, podzielonej przez maksymalną częstotliwość cięć. Dla I klasy wieku przyjęto cięcia co 2,5 lata, dla II klasy co 3,3 lata, dla II kl. co 5,0 lat, dla IV kl. co 7,0 lat, dla V i VI kl. co 10,0 lat.

Należy tu podkreślić, że bieżący przyrost miąższości grubizny w gospodarstwach leśnych o praktycznie jednakowych powierzchniach poszczególnych klas wieku powinien być wyższy od produkcji technicznej (ekonomicznej) wyrażonej miąższością pozyskiwanych sortymentów ze względu na straty zrębowe. W gospodarstwach mających nadmiar drzewostanów młodych, zwłaszcza w wieku 15–40 lat, znaczny procent przyrostu miąższości nie może być wykorzystany do pozyskania potrzebnych gospodarce narodowej sortymentów i służy przyszłej produkcji technicznej. Okres wykorzystania tego przyrostu zależy od struktury klas wieku i założonych technicznych warunków dla surowca drzewnego (techniczny wiek rębności).

Szacunek bieżącego przyrostu miąższości grubizny drzewostanów państwowego gospodarstwa leśnego na podstawie stanu drzewostanów z 1. I. 1956 roku

Klasa wieku	Miąższość grubizny w m ³ na 1 ha		Średni roczny przyrost głównego na 1 ha m ³	Średnie roczne użytki przedrębne na 1 ha m ³	Średni roczny przyrost okresu całego drzewostanu na 1 ha m ³	Powierzchnia klasy wieku ha	Przyrost bieżący miąższości grubizny klasy wieku tys. m ³	Uwagi	
	na początku okresu	na końcu okresu							
Ib	—	20	1,00	0,34	1,34	901 012	1 207	1,7* czyszczenia co 2,5 lat 2,5	
II	20	100	4,00	2,18	6,18	1 271 371	7 844	5,7* trzebieże co 3,3 lat 3,3	
III	100	155	2,75	2,05	4,80	1 038 964	4 987	10,2* trzebieże co 5,0 lat 5,0	
IV	155	190	2,25	1,74	3,99	789 018	3 148	12,2* trzebieże co 7,0 lat 7,0	
V	190	205	0,75	1,28	2,03	472 316	958	12,8* trzebieże (użytki przygodne) co 10 l. 10	
VI	205	210	0,25	1,28	1,53	366 170	560	12,8* trzebieże (użytki przygodne) co 10 lat 10	
Razem							4 838 851	18 704	

* Wskaźniki wydajności cięć pielęgnacyjnych wg rewizji użytkowania międzyrębnego

Przedstawiona metoda szacunku bieżącego przyrostu miąższości może być pogłębiona przez rozbicie miąższości poszczególnych klas wieku na grupy drzewostanów, różniące się siedliskiem i składem gatunkowym. Może być jednak stosowana tylko dla dużych grup drzewostanów, a więc dla całych regionów lub kompleksów, w których ma zastosowanie prawo wielkich liczb.